

[Socialministeren.]

Som ærede medlemmer vil erindre, blev der i årene under krigen gennemført bestemmelser, hvorved der blev åbnet adgang for arbejdsløshedskasserne dels til at forhøje understøttelsessatserne, dels til i forbindelse hermed at yde et særligt børnetillæg udover den vedtægtsmæssige understøttelse til forsørgere. Samtidig blev der ydet vanskeligt stillede arbejdsløshedskasser et særligt stats-tilskud svarende til 70 pct. af kassernes udgifter til de forhøjede understøttelser og børnetillæg. Disse tilskud beløb sig ialt 115 mill. kr. Ved lovanordning af 20. marts 1945 blev der endvidere gennemført forskellige midlertidige forhøjelser både af dagpengesatser og af børnetillæg, og de dermed forbundne forøgede udgifter for kasserne, ialt 65,8 mill. kr., blev fuldtud refunderet af staten.

Begge de her nævnte refusionsregler bortfaldt imidlertid ved den ændring af arbejdsløshedsloven, som blev gennemført ved loven af 31. januar 1946, og resultatet var, at kasserne siden har måttet bære den fulde udgift til dagpenge og børnetillæg uden nogen adgang til særskilt refusion af disse ydelser, og nu vil jeg spørge, om dette kan være ret og rimeligt.

Det faktiske forhold er jo det, at arbejdsløse, der havde været ledige gennem en længere tid, eller som havde særlig store forsørgerbyrder tidligere, det vil sige før der ved særlig lov blev indført forhøjelser af dagpengesatser og børnetillæg, var henvist til, hvis de ikke kunne klare sig med understøttelserne, at søge supplerende hjælp fra det offentlige. Dengang anerkendte man altså, at det var en stat og kommuner påhvilende opgave at træde hjælpende til i sådanne tilfælde.

Jeg vil gerne yderligere henvise til, at vi her på rigsdagen under krigen enedes om at gennemføre de lovbestemmelser, jeg nævnte før, nemlig lovbestemmelser, i henhold til hvilke der blev ydet de vanskeligt stillede arbejdsløshedskasser en særlig refusion på 70 pct. af de forhøjede dagpengesatser og børnetillæg. Jeg ser dette som en klar bekræftelse på, at der her på rigsdagen har været vilje til og ønske om at anerkende, at disse ydelser er af en sådan social karakter, at det ikke med rimelighed kan forlanges, at arbejdsløshedskasserne skal bære disse udgifter uden adgang til særskilt refusion.

Med disse bemærkninger har jeg gerne villet slå fast, at det må være absolut rimeligt, at der ydes arbejdsløshedskasserne en særskilt refusion af ydelser, der er rent socialt

betonede, og det er da også det, en af hovedbestemmelserne i det foreliggende lovforslag går ud på at gennemføre. Jeg finder også, at bestemmelsen er rimelig overfor de medlemmer af arbejdsløshedskasserne, som ikke har mulighed for at oppebære særlige ydelser, nemlig ikke-forsørgere. De betaler samme kontingent som andre medlemmer, og udfra et forsikringsmæssigt synspunkt ville det egentlig være rimeligt, om samme præmieydelse gav adgang til samme understøttelse. Det, der nu foreslås, er altså ikke væsensforskelligt fra, hvad vi tidligere har kunnet enes om, og det er mit håb, at der, når spørgsmålet er blevet drøftet i det udvalg, som jeg forstår skal nedsettes, må være opnået enighed på det felt, jeg her har nævnt, om løsningen af de problemer, der foreligger.

I forbindelse hermed foreslås der jo her ændringer på mange andre områder, bl. a. vedrørende karenstiden, og der stilles forslag om ydelse af huslejhjælp til ikke-forsørgere med 15 års medlemstid og derover, om ydelse af børnetillæg indtil barnets fyldte 18. år og om forhøjelse af maksimumsgrænsen for understøttelse til ikke-forsørgere og forsørgere uden børn til den for forsørgere med børn gældende maksimumsgrænse, $\frac{4}{5}$ af lønnen. Samtidig foreslås det, at der til dækning af udgifterne for de arbejdsløsheds-kasser, der er i de største vanskeligheder, stilles et beløb på 15 mill. kr. til rådighed for disse kasser. Jeg kan med min bedste vilje ikke se, at der i de ønsker, der er nedlagt i det lovforslag, regeringen har fremsat, skulle være noget, som ikke også oppositionen må kunne medvirke til at gennemføre; det er ting, som vi ved tidligere lejligheder har diskuteret, ting, som vi ved tidligere lejligheder har kunnet enes om. Skulle forholdet dog ikke være det samme i dag, at det er gør ligt for os at opnå enighed på disse områder? Jeg beklager, at både venstres ordfører (Sønderup), de konservatives (Fibiger) og også til en vis grad det radikale venstres ordfører (Aage Fogh) og retsforbundets ordfører (Evald Christensen) har stillet sig afvisende ikke mindst overfor de principper, som efter min mening må lægges til grund for en lovgivning om arbejdsløshedsforsikring.

Det ærede medlem hr. Sønderup talte først om venstres lovforslag, som jeg ved indledningen af denne diskussion sagde et par ord om, og gjorde opmærksom på, at der ikke havde været noget tempo over udvalgsbehandlingen af det i sidste samling forelagte lovforslag, der var enslydende med det, vi her behandler, og det ærede